

“Z duše jsi mně mluvil, pane purkrabí,”

“Holaho! již zabít? Ješku! Jindřichu!”

Oba přikvapili.

“U čerta, již na rožni, pane z Lipé!” odpovídal Vartemberk.

“Také dobře!” smál se velmož, a přizvukovali druzi.

Ve smíchu dojeli volným krokem ještě o něco dále, a před nimi rozvinula se rozkošná mýtina na návrší, jež se podobalo jakési ohromné mohyle kolkolem lesy obestřené. Na její temeni stála chatrč. Vartemberk náhle trhl za uzdu.

“Stůj!” zvolal ukazuje k chatrči.

“Ah! ah!” podivili se pánové a zastavili se v hustině na pokraji. Za chvíli jeli vzhůru. —

Objevení se několika kanců ve středu lovců rozčílilo každého jednotlivce. V nepořádku, ve kterém se podařilo uklouznout Janovi, rozprchli se všichni po kofisti. K Marii Lucemburské a společnicím jedině se družilo několik bohatýrů, neboť kouzlo sličnosti působí značnou přitažlivostí. Mezi lovem podařilo se Heřmanovi zaujmouti místo výhradně po boku kněžny.

“Aj, tys umdlena. Margarito?” tázala se právě tato s úsměvem své průvodkyně.

“Přiznávám se, Milosti”, odpověděla oslovená jedoucím mezi pánem z Vivares a Bohušem z Kovaně, „a mimo to obávám se těchto zuřivých zvířat. Probůh, Milosti, právě klesl jeden z čeledi poraněn.”

“Rychle, pánové, na pomoc ubožáku!” volala kněžna, pobádajíc sama oře.

“Netřeba již, Milosti!” oznamoval přicházející vstříc Oldřich z Řičan. Náš přítel nemohl odolat, aby se nesetkal pěšky s některým kancem. Ve stále své češtině vypravoval krátce událost a dokládal: “Muž má pochromenou nohu a lehkou ránu na ruce, jak byl kancem poražen, nešika. Kázal jsem, aby jej odnesli.”

“Pane bohatýře, zde váš oštěp, kanec dodělal,” oznamoval jeden z čeledi.

“Ah, ah! pán z Řičan tedy?” divili si všichni.

“Výborně”, dodala kněžna.

“Tys tedy zachránil lovce, pane podčeší? Rač nám ukázati zvíře”.

V houští, kam vrazil poškodiv lovců přilákán právě v čas Oldřichem na sebe, ležel ohromný kanec, vedle něho dva psi, jež v posledním zápasu byl zahubil; pán z Řičan nedopustiv, aby slezla kněžna s koně, popadl jej za běhy a donesl před ni. Hlahol podivu a pochvaly rozlehl se nad silou bohatýra.

“Tys bezmála druhý Bivoj!” zvolal pán z Kovaně. Oldřich se smál.

“Pánové”, řekla Marie, “toť hodno, aby viděla Jeho Milost. Porůznu zde stojící vyhověli pokynutí, aby jej přivolali; nevěděli, že se nenalézají již u družiny. “Margarito, i ty, Olbramovno, odpočiňte si! myslím, že vás řádně ostřeží vaši průvodcové. Pane z Miličina, doprovod mne, vyhledám sama krále.” Odklusala směrem, jímžto šli neb jeli ochotní pánové.

“Vlk! vlk!” ozval se pojednou výkřik, a v okamžení byl opětován na všech stranách.

“Druhý! druhý! Vlk! vlk!” znělo opět. Lovčí trubky se ozvaly, a celý ruch mizel v opačnou stranu.

“Neporoučí Tvá Milost účastnit se v honbě na vlky?” tázal se Heřman.

“Nikoli, nechci, abys vyhledával úmyslně nebezpečí, pane z Miličina” odpověděla s úsměvem.

“Jeďme dále.”

“Myslím ale, že Jeho Milost zamíří tamtéž.”

“Pane rytíři” pohodila nevrle hlavou, “mám za to, že jsi určen k mé službě”.

“Odpusť, vznešená paní.”

Pobodla na rozpacích koně, a mlčky ujížděli ve stejném směru, pokud koně stačili. Když přijeli ku příkrému svahu, byli nuceni jeti krokem. Knížecí děva se obrátila ku svému průvodci. “Zdá se, že se horšíš na mne, pane z Miličina, protože jsem nesvolila, abys mohl jet za svou zábavou?”

“Horšíš?” odtušil trpce se usmívaje. “O vznešená paní, kéž bych tak mohl na tebe —”

“Pohlédla naň plaše. “Tys ale žádal —”

“Mylíš se, Milosti, nežádal jsem si toho, mínil jsem však, že předejdu tvému přání.”

“Mému přání? Aj, pane z Miličina, pozoruju, že neumíš čísti v oku mém. Buď podceňuješ svou osobu, anebo jsi příliš domyšliv o ní”.

“Nevím, Milosti, kam tím cílíš, kdyby se však náhodou srovnávala naše myšlenka, odvětil bych ti: Kněžno, hle to kvítko v zákoutí, když je zasáhne ranní slunka zář, neosměluje se vztýčiti zprvu hlavinku, jako by se bálo, že to lest, klam; léčka, až teprva po chvíli, když je přesvědčeno, že zvítězilo slunce nad temnem, když je přesvědčeno, že jemu náleží ten zářev, vztýčí se a pyšně, s celou silou bytosti svého života hledí v jeho tvář rozvíjejíc se světu na odív. Tak se mnou.”

“A to slunce?”

“Jsi ty, paní má.”

Zatáhla uzdu, že se bělouš vysoko vzepnul a po několika krocích se zastavil; kůň Heřmanův následoval jeho příkladu. “Patř, pane z Miličina”, řekla vroucně naň hledíc, “nemožno nám dále, i slunci tvému, i tobě, hráz neprostupná brání nám”. Hlas její zněl tesklivě. Stáli před neschůdným návrším, přes které byl vedl návštěvníky starý hudec. Heřman je poznal, oko jeho zazářilo.

“Aj, vznešená velitelko!” zvolal vřelým pevným hlasem, “mýlíš se. Znam toto místo, na překážku tu jsem byl připraven. Toliko tvůj oř, jemuž jsi se cele svěřila, zabraňuje ti dále kráčet, jest zde závadou; zbav se jí, které jsi zvykla věřit co podpoře, důvěřuj sama sobě, a nemožno se r zplyne v pouhé namáhání. Rač mě následovat!”

Po této dvojsmyslné řeči seskočil zručně s koně a zadržel uzdu kněžnina bělouše podávaje jí rámě ku slezení. Učinila tak.

“Milosti,” pokračoval, “chceš se namáhati, abychom došli do vrcholu?”

“Chci, pane z Miličina, budeš-li mi podporon a průvodčím”, pravila kněžna.

“Oddělíme se ale od družiny”.

“Nechat”, odpověděla vzdorně, pohleděvši podivně na něj; “já poroučím”

Sklonil se hluboko šťasten. Tato rozmluva stačila, aby si oba vytkli vlastní cíl; jedině oni dva rozuměli hlubokému významu její pro ně, pochopili se vzájemně. Popošejší obrátila se ještě:

“Ale koně?”

“Buď bez starosti, paní má, toť má péče: můj Věrnosta nezná rozdíl mezi silnicí a horskou stezkou, bude nás následovat jako pes, a bělouš bude se chovat dle něho.”

“Znáš tento les?”

“Nikoli, jedině toto místo zde. Jakmile dojdeme vrcholu, dostihneme lehkou lesní chatu, odkud nám ukáží cestu ke Svárovu.”

Vykročila tedy v před a prolétajíc se mezi trnám a rostlinami vystupovala nahoru. Vypadala jako rusalka v zeleném svém oděvu u prostředí hlubokého lesa. Ptactvo odlétalo vyděšeno divným průvodem, řehťajícimi koňmi.

Mladý muž pohlížel planoucím zrakem za krásnou děvou, ani myšlenkou nevzpomněl pozud na jedinou, jež byla s to, aby s ní závodila, na Albu. Podkasavši si vlek oděvu stanula unavena v polovici, ohlédla se zpět a odvrátila zardělou spěchem tvář zpozorovavši bohatýra, an nadšeným obdivem k ní hledí. Pohlížela na rozkošnou krajinu před sebou. “Jak krásná je tato země!” zvolala s obdivem.

“Zvláště kdy zde dlí andělé!” zašeptal Heřman vzdychnuv.

Dělala, jako by to nebyla zaslechla. “Myslím, že ji za takovou považuješ, pane z Miličina, následovně ji miluješ?”

“Zdaž ji miluji! Kněžko, co zde je možno vidět, jest chudý obrázek její krás, a již se chvěje srdce blahým úžasem. Představ si, vznešená paní, celou tu širokou zemi, spoj všecky ty krásy v jeden celek, a v tušení jich zaslavíš celý život drahé této vlasti! Zdaž ji miluji!”

“Ó vím to, vím! tak i já své Lucembursko.” A sklonila hlavu.

“Lucembursko! Oj, vznešená paní!” řekl s výčitkou a přece hlasem plným úcty, “vímt já, že rodná země nade vše, což ale nemožno, abys uznala za domov tuto zemi? Což nechová v sobě tolik vnaď, aby ti mohly radost učinit? nedlí nikdo v ní, jenž by vyplnil tvé srdce, aby každý šelest tobě zadýchal: “já částí jeho dechu jsem!” by každá ratolest šeptala: “já částí vlasti jeho jsem! Což není zde tisíc srdcí, jež by ti planula vstříc s vroucností, láskou? tisíc lidí, již před laskavou tvou tvář by se kořili? Ach paní má, přej lásku; lásku žádá tento lid, a lásku ti ponese vstříc; za trýzeň pěst nese v zápětí, za lásku opět lásku dá!”

“Opět lásku dá!” opětovovala a zasloučila si oči jako před oslepujícím zábleskem. Pak rychle vzpamatovavši se spěchala k vrcholu. Ve zmatku nehleděla ani př d sebe. Najednou vykřikla. Jako blesk octnul se vedle ní Heřman a zachytil klesající v náruč. Vytrhla se mu chtějíc dále jít, však v zápětí klesla zastenavši, opět do jeho rukou.

“Co je ti, vznešená paní?”

“Nic, nic!” usmívala se, ač její tvář jevila bolest. “Vyvrtla jsem si pouze nohu. Dopřej mi své podpory, bolest mi hned pomine.” Opět chtěla pokročit, ale zastenavši obrátila se k rytíři. “Nemohu, věru nemohu,” řekla s namáháním. “Pane z Miličina, prosím, povolej mou družinu.”

“Jakže, Milosti, mám odejít a tebe zde zůstat samotnou? Svatá panno, povel mi tisíckrát, a já neuposlechnu!”

“Nemohu však jít —”

“Tož dovol; hle můj Věrnosta vyhlédl pro sebe a druha pohodlnější cestu, už jest nahoře. Nemýlí-li se, je to cesta, kterou nás vedl stařec. Paní má”, řekl vroucně upíraje své temné oko na ni, “rač přijmouti mou náruč, za okamžik jsi nahoře, odtud tě ponese kůň. Netřeba ti svolávat čeleď, jež — — odpusť — divně by pohlížela na naše osamění.”

Zarděla se.

“A chei-li ji zavolat? a nedbám-li její slov?” pravila hrdě.

“Jsem ti k službám. Odpusť, vznešená paní, chtěl jsem býti šťasten, domníval jsem se jen —” Jeho oči se zakalily, sklonil hlavu.